

Jsem propagátor a podporovatel domácího a individuálního vzdělávání, říká kandidátka do europarlamentu Kateřina Bočková

20.5.2024 - | Svobodní

Docentka Kateřina Bočková jako vysokoškolská učitelka přednáší na českých i slovenských vysokých školách. Přesto a možná i právě proto tvrdí, že české vzdělávání se potácí v obrovské krizi.

„Česká republika se v minulosti často chlubila kvalitou své vzdělávací soustavy. Ale to rozhodně neplatí. Bohužel české školství, počínaje základní školou, konče vysokou, je založeno pouze a jen na memorování faktů,“ říká Kateřina Bočková, která je jednou ze dvou obyvatelek Uherského Hradiště, které letos kandidují do Evropského parlamentu.

Co vás vedlo k rozhodnutí kandidovat do Evropského parlamentu?

Již před lety jsem dostala nabídku na možnost podílet se na komunální politice. Byly důvody, proč jsem tehdy svoji kandidaturu stáhla, o pár let později jsem se již do kandidatury do komunální politiky zapojila, objevila se na billboardech všude v okolí Hradiště. A stále jsem čekala, kdy se mi objeví domalované brýle a vousy. (úsměv) Těsně to nevyšlo, což sice mrzelo, ale na druhou stranu v konečném důsledku nevadilo, neboť jsem se nakonec rozhodla z osobních důvodů změnit bydliště a přesunout se přechodně do Prahy. A zde přišla nabídka se opět zapojit do politiky, která přišla od Svobodných a týkala se kandidatury do Evropského parlamentu. Ano, chvíli jsem přemýšlela, a je fakt, že o tom, že spousta věcí se mi v naší zemi nelíbí, že naše školství se mi nelíbí, že rapidně klesá jeho kvalita, nestačí jen mluvit doma a při venčení psa s kamarády, ale je třeba to začít řešit na vyšší úrovni. A pokud bych chtěla být součástí toho řešení, tak to je možnost, šance... A netajím se tím, že jsem euroskeptik, a vždycky jsem byla, už v roce 2004 v referendu o vstupu ČR do EU. A právě Svobodní tou euroskepsí docela oplývají, jejich program se mi líbí, počínaje averzí vůči euru, konče kritikou Green Dealu. A když mě doma v těchto myšlenkách podpořili slovy: „nemusíš všechno manažovat a kritizovat jenom doma, můžeš se tak vykecat i jinde“, tak jsem se rozhodla, že to zkusím.

Kdybyste měla vyjmenovat tři největší bolesti dnešní Evropské unie, co by to bylo?

Evropská unie rozhodně není jednotná, což se ukázalo například v době covidové pandemie, každá země měla svoje pravidla, uzavřené hranice, žádné společné řešení. Volný pohyb pracovní síly není až tak volný a jednoduchý a důkazem toho je i moje zaměstnání na Slovensku a nutnost potýkat se s byrokratickými kroky, a to docela pravidelně a zásadně. Konkrétně mám slovenského zaměstnavatele, ale žiju v Hradišti a Praze. Dojíždění na Slovensko není složité, mám to 60 km z Uherského Hradiště, takže nic komplikovaného. Komplikované je papírování a můj požadavek, že když žiju v ČR, tak samozřejmě chci mít sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu placené v ČR. Pravidelné papírování, vyřizování výjimek, dokladání, že skutečně mé dříve nezletilé dítě navštěvuje školu a lékaře v ČR, že já skutečně taktéž navštěvuji lékaře v ČR, že existují jistoty a důkazy pro tyto jistoty, že žiju v ČR... A to jen pro práci v zemi, se kterou jsme historicky tvořili jedni republiku. Hrdě se hlásím k tomu, že mám v rodném listě uvedeno země narození: Československo. Nedosahujeme životní úrovně mnohých ostatních zemí EU, nedosahujeme takových platových tarifů jako mnohé jiné země EU, o kvalitě například potravin a jejich naprosto odlišné ceně ani nemluvě...

Toto je dle mého největší bolístka, ty evidentní rozdíly v kvalitě života, kvalitě potravin, sociálních jistotách... Ale to pořád souvisí s tím, že EU není jednotná, jsou země nadřazené a podřízené. Německo si vymyslí, že je třeba například zakázat chov jezevčků, buldočků a mopsů, protože jsou to týraná plemena díky svým zdravotním dispozicím. Mimochodem, mnoho lidí včetně mě by se chtělo mít tak dobře jako můj buldoček ...

A my to hned papouškujeme, bez jakýchkoliv dalších analýz a diskusí a oponentur: Chtějí po nás euro, aby to pro EU bylo jednodušší, ne však výhodnější pro nás. Jsme ocasem i odpadem EU, tím myslím konkrétně tu kvalitu potravin.

A naopak, kdybyste měla Evropskou unii za něco pochválit, co by to bylo především?

Nemám za co chválit. Práce na Slovensku = komplikace. Vlastnit buldočka = taky špatně. Moje mzda vysokoškolského pedagoga nedosahuje úrovně rakouské uklízečky. Nutella vyrobená pro český trh nemá tytéž parametry jako Nutella pro německý trh a je v kontextu přepočtu kurzu i dražší. Zakázali nám rum, pomazánkové máslo... Údajně volný pohyb mezi zeměmi EU... Ale to zrovna nesmí Evropu trápit příval afrických migrantů, to pak stojíte na hranicích na Slovensko, do Maďarska, Německa a hodiny čekáte, až vám prohlédnou celé auto, musíte vyskládat kufr, aby se ověřilo, že žádného Afričana opravdu nevezete. Osobně jsem to zažila cestou například z tenisového turnaje ve Vinkovci v Chorvatsku. Je to asi 600 km, což lze ujet za 7 hodin, jenže jela jsem to skoro 11 hodin. Nejdříve 2 hodiny zdržení na chorvatsko-maďarské hranici, kompletně vyskládat auto, poté totéž na maďarsko-slovenské, a pak ještě jedna kontrola ve Strážnici, zda nikoho nevezeme. A když zrovna neřešíme migranty, tak máme covid, a to ani na to Slovensko do práce nevycestujeme. Opravdu, asi nemám jediný důvod EU za něco chválit.

Jedním z hlavních témat letošních voleb je tzv. Green Deal, který se především v poslední době stal terčem kritiky. Jak se k němu stavíte vy a proč?

Zde plně souzním se Svobodnými. Svobodní odmítají ideologické pojetí ochrany životního prostředí, pro které jsou typické upřednostňování přírody bez ohledu na člověka a předsudky vůči oxidu uhličitému, plynu, který vydechujeme a který rostliny absorbují. Svobodní vidí ochranu prostředí, ve kterém žijeme, opačně: Příroda se chrání pro člověka, který je její součástí. Důležité je zabránit bezprostřednímu znečišťování škodlivinami a odpadem, nikoliv soustředit se na boj s emisemi oxidu uhličitého, který je přirozenou součástí přírody. Ochrana přírody a hospodářský rozvoj nejsou v protikladu. Modernější technologie, které jsou produktem nepokřivené tržní soutěže, přirozeně šetří energii. Ano, patřím mezi ty hříšníky podílející se na odmítání Green Dealu, nevidím v tom benefity, naopak jenom hrozby v podobě negativních ekonomických dopadů.

Vaší hlavní doménou je vzdělávání. Je něco, co by se v této oblasti mělo změnit z pohledu Evropské unie?

Změnit by se mělo všechno. Česká republika se v minulosti často chlubila kvalitou své vzdělávací soustavy. Ale to rozhodně neplatí. Bohužel české školství, počínaje základní školou, konče vysokou, je založeno pouze a jen na memorování faktů, a to velkého množství faktů. Bez návaznosti na jejich využitelnost v praxi či životě. Naše děti neumí komunikovat, neumí kriticky myslet, nedokáží spojovat informace, neumí obhájit svůj názor. A co je dle mého nejvíc mrzuté, v podstatě se neumí postarat samy o sebe, své tělo. Nevědí, jak správně dýchat, jak by tělo mělo vypadat a fungovat, nevědí, co jíst, aby byly zdravé a v kondici, neumí se vyrovnávat s tlakem, který v určité fázi života vzniká, například přijímací zkoušky, nebo rozpad první lásky. Ale ovládají zpaměti prvohory či VŘSR, přičemž tato problematika je stejně k diskusi, neboť já jsem se ji učila naprosto odlišně než můj syn. Tak kde je tedy pravda? Ale stejně jsem se ji musela umět zpaměti a naprosto protichůdné informace musel namemorovat i on. Bez šance rozvinout diskusi, že to třeba mohlo být jinak, nebo alespoň být vnímáno jinak. Neumíme učit cizí jazyky. Naše 12leté děti ovládají spelling, ovládají gramatiku

anglického jazyka, jsou známkovány za výslovnost při čtení (kde je ale stanovena ta správná výslovnost?), toto vše mají v podstatě na vyšší úrovni než rodilí mluvčí, ale neumí mluvit. Neumí si povídat v cizím jazyce. Někde bude chyba. A kvalita vysokých škol je založena pouze na hodnocení tzv. vědy a výzkumu. Nikoho nezajímá, že vědec s dokonalou publikační a projektovou činností je většinou mimo praxi, nemá často ani potuchy o změně podmínek trhu či legislativy, přednáší teoretické aspekty často odtržené od současné reality. Na pedagogických fakultách se neučí, jak efektivně zvládat hybridní nebo distanční výuku, která je dnes standardem na řadě základních a středních škol, neučí se, jak připravit studijní materiály pro individuálně vzdělávaného žáka, ale toto je současná realita. Na lékařských fakultách se rozhodně neučí, že se dá přetržená Achillova šlacha operovat v lokální anestezii a s minimem jizev, studenti ekonomických fakult vědí, co je to s.r.o., ovládají jeho deskripci, ovládají jeho účtování, ale ve své podstatě ani nevědí, na které úřady a instituce vlastně jít, aby si mohli s.r.o. založit. U nás jednoznačně chybí duální vzdělávání, návaznost na praxi, možnost praxi získat už během studia.

V posledních 5 letech jsem měla možnost velmi cestovat a pohybovat se mezi středoškolskou mládeží a nahlédnout do života některých zahraničních univerzit. A nemám pocit, že bychom v něčem vynikali. Je to smutné, ale je to tak. Přestože by naše školství mělo být založeno na rozvoji kompetencí, což jsou v podstatě znalosti, dovednosti, postoje, rozvíjí pouze znalosti. Propojení s praxí je klíčové, ale u nás téměř neexistuje. Naši středoškoláci se neučí cizí jazyk nebo literaturu s využitím hraní divadla, sportovní zápolení mezi školami či univerzitami a jejich organizace, na které by se žáci podíleli, neexistuje, nechodí na praxi, jen sedí ve škole a memorují.

Toto jsou však záležitosti, které ne zcela souvisí s EU, toto bychom mohli dokázat řešit i sami. A zde taktéž plně souhlasím se Svobodnými, jsem propagátor a podporovatel domácího a individuálního vzdělávání.

S trochou nadsázky, co by měli voliči ze Slováků z toho, že by v Evropském parlamentu usedla jejich „sousedka“ z Uherského Hradiště?

Čtyřicet sedm let jsem se z Hradiště ani nehnula. (úsměv) A jakmile skončí důvody pro mé působení v Praze, sbalím si své saky paky a šup zpět do Hradiště. Byla jsem a stále jsem Hradišťák, srdcem naprosto oddaná děvčica ze Slováků. A budu se v Evropském parlamentu bít jako lev, aby se na tu naši Moravu a hlavně Slovácko nezapomnělo, naše tradice, folklór, zvyklosti, na náš zatím ne tak hektický život, jako ve velkých městech. Aby nebyla podporována pouze velká města, velké nemocnice, renomované vysoké školy...

<https://svobodni.cz/novinky/jsem-propagator-a-podporovatel-domaciho-a-individualniho-vzdelavani-rika-kandidatka-do-euoparlamentu-katerina-bockova>